

Asia: VN/21732/2020

Lausuntopyyntö luonnoksesta hallituksen esitykseksi laiksi määräaikaisesta henkilöautojen romutuspalkkiosta

Lausunnonantajan lausunto

Voitte kirjoittaa lausuntonne alla olevaan tekstikenttään

Bioenergia ry:n näkemyksen mukaan nykyinen liikennesektorin muutosvauhti on asetettujen tavoitteiden valossa liian hidaskä ja riittävän nopean muutoksen aikaansaaminen vaatii useita vähäpäästöisiä teknologioita. Teknologioiden ominaisuudet sopivat eri tavalla eri liikennemuotoihin.

Hallituksen esitys kohdentaa määräaikaisesti noin 8 miljoonaa euroa sähköautojen, kaasautojen sähköpyöräiden ja matkalippujen hankintatukeen 2020-2021. Romutuspalkkiolla pyritään edistämään autokannan uusiutumista. Asettamalla hiilidioksidipäästöraja uusille henkilöautoille joiden ostosta romutuspalkkio myönnetään, pyritään edistämään vähäpäästöisen ja vaihtoehtoisilla polttoaineilla kulkevan henkilöautokannan lisääntymistä. Myöntämällä romutuspalkkio myös sähköavusteisen polkupyörän tai joukkoliikennelipun hankintaan pyritään edistämään pyöräilyä ja julkisen liikenteen käyttöä.

Bioenergia ry toteaa, että esityksen tavoitteet heijastavat hyvin liikennesektorin kehityksessä tarvittavia muutoksia. Pääkysymys julkisen talouden nykytilanteessa onkin, edistääkö hallituksen esitys tavoitteiden saavuttamista kustannustehokkaalla tavalla. On muistettava, että kaikki tukiin käytettävä julkinen raha joudutaan tällä hetkellä käytännössä lainaamaan markkinoilta.

Esityksen vaikutusarviossa todetaan, että merkittävä osa edellisen romutuspalkkiokampanjan myötä hankituista uusista autoista on sellaisia, jotka olisi hankittu joka tapauksessa, mutta ne hankittiin kampanjan myötä jonkin verran normaalia aiemmin. Lisäksi todetaan, ettei ole tiedossa, kuinka paljon romutuspalkkio todellisuudessa vaikutti henkilöautojen ensirekisteröintien määrään tai hankittujen uusien autojen ominaisuuksiin. Sitäkään ei tiedetä, olisivatko romutuskampanjassa

uuden auton hankkineet ostaneet muutoinkin keskimääräistä vähäpäästöisemmän auton. Vaihtoehtoisten käyttövoimien autojen osuus on edellisistä kampanjasta kasvanut, minkä takia on syytä olettaa, että näiden osuus romutuspalkkiolla ostettavissa autoissa nousee. Edellisellä kerralla vaihtoehtoisten käyttövoimien autojen osuus oli kuusi prosenttia.

Sähköpyörien ja joukkoliikennelippujen hankintamäärien arvioidaan vaikutusarviossa jäävän vähäisiksi. Tämä koskee myös uusien autojen hankintamääriä, minkä takia määräaikaista romutuspalkkiota on pidettävä ennen kaikkea symbolisena eleenä.

Bioenergia ry kannattaa biopolttoaineiden, biokaasun ja sähkön, erityisesti uusiutuvan sähkön käytön lisäämistä liikenteessä kasvihuonekaasujen ja muiden päästöjen vähentämiseksi. Kannatamme erityisesti autoilun verotuksen kehittämistä teknologianeutraalisti vähäpäästöiseen suuntaan erityisesti autoveron ja ajoneuvoveron perusveron osalta. Tämä mahdollistaa myös kauppataseen ja työllisyyden parantamisen.

Romutuspalkkio ei ole teknologianeutraali tukimuoto eikä nyky muodossaan edellytä uusiutuvien käyttövoimien käyttöä, vaan tukee myös fossiilista alkuperää olevan polttoaineen käyttöä. Tukemalla suoraan autojen hankintaa ei automaattisesti tueta päästötöntä sähköntuotantoa tai biopohjaisten polttoaineiden käyttöä eikä aseteta niiden käyttöä tuen ehdoksi.

Esitämme että:

- Romutuspalkkiota ja hankintatukea parempi järjestelmä on autoveron säätäminen todellisen käytön mukaan elinkaaren aikaisten päästöjen perusteella. Pohjana käytetään nykyistä päästöpohjaista verojärjestelmää, jota ehdotetaan muutettavaksi siten, että todistettavasti korkeaseoksisia biopolttoaineita tai biokaasua käyttäville autoille myönnetään verohelpotuksia.
- Jos romutuspalkkion kanssa edetään:
 - päästörajoja asetettaessa palkkion ehdoksi tulisi asettaa sähkön käytön tai biopohjaisen käytön minimirajat. Puhtaiden käyttövoimien hyödyntämisen voisi osoittaa käyttösopimuksella, esimerkiksi vain uusiutuvan polttoaineen tankkaamiseen tarkoitettulla maksukortilla. Velkaantuvan maan julkisella rahoituksella ei tule tukea fossiilisten polttoaineiden käyttöä ajoneuvoissa.
 - romutuspalkkiolle asetettua päästörajaa voidaan selvästi alentaa ja romutuspalkkiota korottaa, mikäli autoilija määrääjäksi sitoutuu käyttämään puhtaita käyttövoimia. Näin lisätään tuen vaikuttavuutta ja parannetaan sen kohdentumista esityksen tavoitteiden mukaisesti.

Laurikka Harri
Bioenergia ry